

SAVON SANOMAT

Irtomumero 1: -

JOS MAAMIES KESTÄÄ,
NIIN KAIKKI KESTÄÄ.

Sisämaan maalaiskansan äänenkannattaja

JOS MAAMIES VAIPUU,
NIIN KAIKKI VAIPUU.

N:o 150

(Kokouskymmenpäivien välellä)

Kuopiossa Lauantaina Joulukuun 30. päivänä

1939

Kaikilla rintamalla on ryssä kärsinyt tuhoisia tappioita.

Petsamossa antautunut 2 vihollispataljoonaa ja vallattu 7 lentokonetta. — Sallassa tappelevat ryssät keskenään.

Kannaksella torjuttu kaikki hyökkäykset, vihollisen menettäessä paljon miehiä ja monta hyökkäysvaunua.

Syskyjärvellä hajoitettu 2 vihollispataljoonaa. — 300 kaatunutta jäänyt taistelupaikalle.

... toimiston Helsingin...
... kertoo, että kaksi...
... pataljoonaa lienee antautunut...
... Høyhenjärven...
... siitä...
... Venäläiset selittivät...
... muonavarajen puutt...
... Liikkeen on 7 venäläistä...
... valittu sen jälkeen...
... polttoaineen puutteen...
... pakolaiskunnan Inarin...
... Sallan itäpuolella...
... vapaaehtoisia...
... rajan yli Venäjän...
... liikenne...
... kuormastokolonat

Päämajan tilannetiedotus 28. 12. klo 12:

Maavoimat:

Kannaksella jatko viholinen hyökkäystään Suvannon yli...
... vastaisen yön. Aamupäivällä 27. 12. lyötiin Suvannon yli pääsyt vihollisen vastahyökkäyksellä takaisin. Taistelu oli kiivas. Syntyneessä kaksikymmenissä tuhosivat joukkomme kaksi vihollisen komppania. Suvannon jääle jäi viholliselta jälkeen paljon kaatuneita. Hatjalahden järven ja Summan välillä hyökkäsi vihollinen päivän kuluessa neljässä ja Summan ja Muolajärven välillä kahdessa eri kohdassa hyökkäysvaunujen tukemana. Kaikki hyökkäykset torjuttiin. Muualla pääasiassa tykistötoimintaa, joka paikotellen kehittyi varsin vilkkaaksi. Itärajalla Laafokan koillispuolella vilkasta partioitointia. Lieksan itäpuolella Inarin suunnassa taistellaan Venäjän puolella. Myös Lieksan koillispuolella Kivivaaran suunnassa on vihollinen työnnetty rajan taakse. Suomalaisen pohjoispuolella Kiantajärven ympärillä jatkui taistelu koko päivän. Muualla ei erikoista.

Merivoimat:

27. 12. kuluessa suoritti vihollinen plenekkölä ilmahyökkäyksiä useita rannikkokohteita vastaan. Omat linnakkeet tukenet menestyksellä maavoimien toimintaa Kannaksella.

Ilmavoimat:

Joulukuun 27 päivänä oli vihollisen lentoase taas erittäin vilkkaassa toiminnassa sekä kotiseudulla että sotatoimialueella. Kotiseudulla joutuivat pommituksen kohteeksi Lounais-Suomen kaupunkien lisäksi Lahti, Tampere, Hämeenlinna ja Riihimäki. Pommitukset eivät vaatineet ihmisuhreja. Muutamia henkilöitä on kuitenkin haavoittunut. Aineellisetkin vauriot olivat suhteellisen pienet muualla paitsi Lahdessa, jossa m.m. kaupungintalo syytti tuleen. Joillakin paikkakun-

Ilmahyökkäyksiä eilen Vaasaan ja Jyväskylään.

Tarkistamattomien ennakkotietojen mukaan ovat vihollisen lentokoneet perjantain kuluessa kotiseudulla pommittaneet Vaasaa ja Jyväskylää sekä sotatoimialueella m.m. Kätkäsaama. Mahdollisista ihmisenhenkien menetetyksistä ja aineellista vahingoista ei ole lähempää tietoja.

Uusi päällikkö ryssille.

Lontoo, Havanna lautta, 29. 12. (STT) Daily Expressin kirjeenvaihtajan kertoman mukaan on kenraali Grigorij Stern, joka johti sotatoimia Mongoliasa Japania vastaan ja kuului marsalkka Voroshilovin suosikeihin, määrätty johtamaan sotatoimia Suomea vastaan Leningradin sotilaspiirin päällikön, kenraali Meretskovin asemesta.

Vihollisen raakuuden näytteitä.

Venäläisten sodankäyntitapoja on, kuten tunnettua, raakaa kaikissa muodoissaan. Enempää sotilaan kuin siviili-ihmisenkin henki ei ole mitään arvoinen. He eivät edes kunniallisesti haata haatuneitensa ruumista, vaan käyttävät niitä tankkivälineinä ja ollen taottamattomia ylläkulun helpottamiseksi. Kun eräs suomalainen työkomppania oli kaiva-

Venäläinen hyökkäysvaunu, jollaista poikamme ovat jo satoja tuhonneet tai vallanneet niin hyvin Karjalan kannaksella kuin Itärajallakin käydyssä taistelussa.

Ruotsista saapuu maahamme n. 100 lääkäriä.

Myös uusi suuri ambulanssi tulee lähiaikoina.

Tukholma, 29. 12. (STT) Satakunta ruotsalaista lääkäriä ja apulaislääkäriä ja sama määrä sairaanhoitajattaria sekä muutamia eläinlääkäreitä ja hammaslääkäreitä matkustaa lähiaikoina Suomeen ryhtyäkseen palvelukseen Suomen sairaaloihin tai joillakin muilla sairaanhoitoloissa. Suomen taholta on esitetty toivomus, että joukko ruotsalaista lääkäreitä ja sairaanhoitajattaria asetuttai käytettäväksi. Kun Ruotsin Punainen Risti, jolla juuri on runsaasti työtä Suomeen lähetettävien ambulanssien varustamisessa, ei katso voivansa ottaa tätä asiaa hoitaakseen, on Suomen hyväksyt toimiva kansalliskeräys yhdessä Suomen Tukholman lähetystön kanssa ryhtynyt siitä huolehtimaan. Kansalliskeräyksen työvaliokunta on Suomen hallituksen luvalla päättänyt myö-

Turkin maanjäristyksen tuhot ovat hirvittävät.

Vähintään 30.000 ihmistä saanut surmansa tai loukkaantunut.

Uuselta kaupunkia ja yli 80 kylää tuhoutunut.

Istanbul, 29. 12. (STT) Yksistään Torin püriä on 963 henkiruuhkain tuhoja ja 443 loukkaantunutta. Presidentti on keskeyttänyt matkansa Etelä-Anatolian halki ja kiltuhtanut onnettomuusalueelle. Ilmoitetaan, että eräät 15.000-40.000 asukasta kädittäneet maaseutukaupungit ovat joko kärsineet pahoja vaurioita tai kokonaan tuhoutuneet ja samoin on yli 80 kylää laita. Monet ihmiset, jotka maanjäristys yllätti unestaan, ovat hautautuneet ruumiin, voimatta pelastautua. Kaasujohjojen rikkoituttua ja sily-lampujen särkyessä syytti satoja tulipaloja. Erdzjanin kaupunki on täällä hetkellä roihuavana rauniona. Kasarmit sekä sotakoulu luhistivat, jolloin 10 upseeria ja 90 kadettia sai surmansa. Luotettavia tietoja kuolleiden, kadoksien joutuneiden ja loukkaantuneiden luvusta ei voida saada ennen kuin vuorokausien kuluessa. Turkin kansalliskeräyksen on asettanut komitean henkilöjääneiden avustamisesta huolehtimaan.

Suomalainen sotilas on aina tilanteen tasalla.

STT on saanut seuraavia hajattietoja rintamalta:
... Muuan suomalainen joukkueen vahvuuden tiedustelupartio oli suorittamassa tärkeää tehtävää metsämaastossa. Akkii se huomasi suurten venäläisjoukkojen etenevän molempia metsikköä reunustavia teitä myöten. Kun ei voitu siltä kohtaa ajatella taistelua, täytyi koettaa pysyttellä hiljaa. Vihollisten pääjoukon kuljettua ohi tuhottiin muutamia sen partioita ja tunkeuduttiin siltä tavoin oman luo. Oli saatu arvokkaita tietoja, mutta yksi mies puuttui joukosta. Kului pari tuntia. Miestä ei näkynyt mistään, eikä kukaan tietänyt hänen kohtalostaan. Yhtäkkiä alkoi metsästä kuulua komentoja samalta suunnalta, mistä partio oli palannut seikkailurikkaalta matkaltaan. Siltä kuului komentoja joukkueille ja komppanille, syksyihin ja hyökkäykseen. Komentojen kuin suurtakin joukkoa ja amppein sen kuin kerkei yksinäinen suomalainen sotilas pelotti aikansaamalleen metelillä vihollisen partiot pahapäiväisesti ja onnistui murtautumaan niiden läpi oman luo. Siltä läpikäit paikat tässä rynnäkössä kaikista hyvästä onnesta huolimatta oli ollut, ettei mehemme hyväkynyt toisten kiittelyä hänen neuvokkuudestaan, vaan oli vakavasti sitä mieltä, että ainoastaan korkeimman varjelus oli hänet pelastanut.

Amerikasta saapunut jälleen 100.000 dollarin avustuserä.

Tähän mennessä on jo tullut 300.000 dollaria, jotka käytetään siirto- ja siviiliväestön hyväksi.

Avustuskomitean edustaja mr Stephens on vakuutettu, että rahoja kertyy vielä paljon.

Ent. presidentti Herbert Hooverin Suomessa oleva edustaja, pankinjohtaja Stephens on ellen luovuttanut Suomen Huollon puheenjohtajalle, ent. pääministeri A. K. Cajanderille kolmannen 100.000 dollarin suuruisen erän käytettäväksi siirtöven huoltoon varten.
... Suomessa kipeimmin tarvitaan. Sellaisia tavaroita, joita täällä ei ole saatavissa, ostetaan Amerikasta. Rahat on luovutettu pääjohtaja Cajanderin johtamalle Suomen Huololle, joka käyttää ne siirtöven ja muun siviiliväestön hyväksi.
... Ihmiset täällä Suomessa ovat aivan ihmetelviä, sanoi mr Stephens. Hän ei käyttänyt sanoja, joilla ilmaisella sen tavan, jolla Suomen kansa suhtautuu vaikeuksiinsa. Hän on ollut monissa maissa Hooverin komitean edustajana, mutta milloinkaan hän ei ole saanut koska mitään tähän verrattavaa tai nähdä niin rohkeita ja rauhallisia ihmisiä. Eilen hän oli käynyt Hämeenlinnassa evakuoitujen Karjalaisen parissa. Siellä kohtasi hän ihmisiä, jotka olivat menettäneet omaisensa ja kotinsa, mutta jotka puhkesivat kynnellen vain puheensaan isänmaastaan. Heidän parissaan vallitsi mitä parhain henki ja mr Stephensin oli liikuttunut se tapa, jolla karjalaiset esittivät kotiseutunsa laulua.

Istanbul, 29. 12. (STT) Pelätään, että Turkin maanjäristyksen uhrien lukumäärä nousee lähemmäs 8.000.

tää 300.000 kruunua tähän tarkoitukseen. Tämän määrän on laakettu riittävän noin 50 lääkäriin, 50 apulaislääkäriin, noin 100 sairaanhoitajattaren, 4 hammaslääkäriin ja 4 eläinlääkäriin toiminnan kustannuksien kolmen kuukauden ajaksi. Lääkkäreitä on kirurgieja ja muita erikoislääkäreitä.

Laajoituksia.

STT - Pariisista jennätetty: Kansallisen yleiseurovoston istunnossa luettiin Helsingin kaupungin pormestarin kirjelmä, missä julkituodaan kiitos osoitettujen myöntömuunnalmalajujen johdosta. Yleiseurovosto päätti yksimielisesti osoittaa 500.000 frangia Suomen avustamiseen.
... Ornsköldsvik, 29. 12. (STT) Ornsköldsvikin seudun meijerijärjestyksen päättänyt avustukseksi Suomelle lahjoittaa 1.000 kiloa voita ja 1.000 kiloa täysrasvaista juustoa.
... Tukholma, 29. 12. (STT) Tukholman veterinieliet ovat päättäneet antaa Suomen kansalle uuden vuoden lahjan. Ruotsin Veterinääriyhdistyksen Tukholman osaston jäsenet ovat päättäneet joulukuun palkkaansa luovuttaa yhden päivän palkkaansa vastaava summan Suomen avustamiseksi. Vastavasta keräykseä tullaan tuottampanakin järjestämään samana tarkoitukseen.
... Suuri ambulanssi lähetetään Ruotsista Pohjois-Suomea varten.
... Tukholma, 29. 12. (STT) Uusi suuri Pohjois-Suomea varten tarkoitettu Punaisen Ristin ambulanssi lähtee lähiaikoina Ruotsista. Ambulanssi varustetaan hyvin liikkuvilla hoitovälineillä. Henkilökuntaan tulee kuulumaan 150 henkilöä, joista lääkkäreitä parjensyymmentä ja sairaanhoitajattaria yhtä paljon. Ambulanssin johtajaksi tulee ylläkäkeri Axel Odelberg Östersundista. Hän on jo Suomessa. Sekä ambulanssin henkilökunta että sen välineet ovat laadultaan sellaisia, että ambulanssi voi tehdä hyvää palvelusta ja lähteä matkalle heti lopplaisen jälkeen.
... Suomen Huollon toiminta.
... Suomen Huolto on ellen pitämäänsä kokouksessa myöntänyt avustuksia aikaisemmin mainittujen lisäksi 250.000 mk. Toimikunta tiedotti